

## **Jezus posłany tylko do Żydów** Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

**R**zekł Bóg do Mojżesza: *"Wstań rano i idź do faraona, i powiedz mu: To mówi Pan, Bóg Hebrajczyków: Wypuść lud mój, aby Mi służył, ponieważ tym razem ześlę wszystkie moje plagi na ciebie samego, na twoje sługi i na twój lud"* (Wj 9, 13-14). Widzimy wyraźne rozróżnienie między ludem jednego pana [Boga] i ludem innego pana [faraona].

U proroka Izajasza czytamy: *"Duch Pański spoczywa na mnie (...) abym obwoływał rok łaski Pana i dzień pomsty naszego Boga"* (Iz 61, 1n). Nie „Boga”, lecz „naszego Boga” — zaznaczono wyraźnie.

Jezus wysyłając z misją swych apostołów nakazuje im odwiedzać tylko Żydów: *"Nie idźcie do pogan — mówi — i nie wstępujcie do żadnego miasta samarytańskiego! Idźcie raczej do owiec, które poginęły z domu Izraela."* (Mt 10, 5-6). I nieco dalej: *"Nie zdążycie obejść miast Izraela, nim przyjdzie syn człowieczy"* (Mt 10, 23).

W innym z kolei miejscu czytamy: *"A oto kobieta kananejska, wyszedłszy z tamtych okolic, wołała: „Ulituji się nade mną, Panie, Synu Dawida ! Moja córka jest ciężko dręczona przez złego ducha". Lecz On nie odezwał się do niej ani słowem. Na to podeszli Jego uczniowie i prosili Go: „Odpraw ją, bo krzyczy za nami !" Lecz On odpowiedział: „Jestem posłany tylko do owiec, które poginęły z domu Izraela". A ona przyszła, upadła przed nim i prosiła: „Panie, dopomóż mi !". On jednak odparł: „Niedobrze jest zabrać chleb dzieciom a rzucić psom"* (Mt 15, 22-28). W dalszym fragmencie ukazane jest, że Jezus w końcu uległ jej prośbom i uleczył jej córkę. Jak zauważają niektórzy, jest to jednak mało przekonujące zakończenie, gdyż Jezus nigdy nie uzdrawiał na odległość, zawsze musiał mieć bezpośredni kontakt z wiarą tego kogo miał uzdrowić, gdyż jak mawiał, to wiara uzdrawiała. Dokonał podobnego wyczynu (uzdrawiania na odległość) jeszcze jeden raz: w ewangelii Łukaszej, kiedy miał w ten sposób uzdrowić ...innego poganina, sługę setnika (7,2). Widzimy, że są to opisy fikcyjne, a Jezus nigdy nie uzdrawiał niemożeszowych.

Jezus nie widzi pogan w niebie, lecz jedynie lud żydowski: *"przekazuję wam Królestwo, jak i mnie Ojciec mój przekazał. Abyście jedli i pili przy moim stole w Królestwie moim, i zasiadali na tronach, sądząc dwanaście plemion Izraela"* (Łk 22, 29-30).

Natomiast w Ewangelii Marka znajduje się ustęp w którym zawarty jest nakaz Jezusa: *"Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu!"* (Mk 16,15). Podobnie w Ewangelii Mateusza: *"Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego"* (Mt 28, 19). Słowa te Jezus miał wypowiedzieć po swym zmartwychwstaniu. Są one sprzeczne z wcześniejszymi poleceniami Jezusa, który za życia w różnych miejscach powtarzał, że został posłany jedynie do Żydów (*"owiec, które poginęły z domu Izraela"*).

Jak można wyjaśnić tę sprzeczność, i przede wszystkim: czy jest to sprzeczność jedynie pozorna czy realna. Chrześcijańscy apologeti twierdzą oczywiście, że nie ma tutaj żadnej sprzeczności, a wyjaśnieniem jest **chronologia**. Wcześniejsze nakazy głosił Jezus za życia, w czasie swojej ziemskiej działalności. Natomiast kiedy zmartwychwstał, zmienił nakaz na uniwersalistyczny, obejmujący także pogan (por. także: Dz 13,35-37).

Choć jest to wyjaśnienie, które może dawać jakąś odpowiedź na problem sprzeczności, jednak odpowiedź taka nie zadowala dociekliwego badacza.

Nawet jeśli przyjmiemy taką wersję zdarzeń, pozostaje problem niekonsekwencji Jezusa: dlaczego okazał się tak mało przewidujący i za życia nie chciał iść do pogan? dlaczego mówił, że syn boży przyjdzie ponownie nim jego misjonarze zdążą obejść miasta Izraela? jeszcze trudniej jest pogodzić z tym wyraźnie niechętny, wręcz pogardliwy stosunek Jezusa do pogan i jego stanowcze zapewnienie, iż jest posłany do „owiec, które poginęły z domu Izraela". Obraz Jezusa z okresu jego działalności to obraz Żyda-szowinisty, który do pogan i niemożeszowych miał stosunek pogardliwy. Jak zauważa Klausner: *"Do kananejskiej kobiety Jezus zwraca się tak nieprzyjemnymi słowami, że uszy większości szowinistycznych Żydów musiały się palić ze wstydu!... Wyrażenie jak poganin i celnik jest u niego najsilniejszym wyrazem pogardy (Mt 18,17), a o poganach mówi, że nie modlą się, lecz klepią paciorki i są gadatliwi i wielomówni (Mt 6,7). Tak 'szowinistyczny' był Jezus-Żyd!"*. Nawet więc na poziomie przyjęcia takiej wersji

zdarzeń, odpowiedź jakiej ona nam udziela, jest bardzo wątpliwa i niezbyt pochlebnie świadczy o Jezusie, synu bożym.

W istocie jednak istnieje dużo prostsze wyjaśnienie tego dylematu: nakazy uniwersalistyczne są nieoryginalne i zostały **dopisane później, przez innego autora, aby dopasować tekst ewangeliczny do realiów późniejszej działalności kościoła, który nie odniósł sukcesu wśród Żydów — wyszedł do pogan**. Takie jest też dominujące stanowisko współczesnych biblistów — sprzeczność powstała poprzez interpolację, późniejszy dopisek.

Mamy zresztą na to mocne dowody. Wspomniany uniwersalistyczny nakaz głoszenia ewangelii wszelkiemu stworzeniu w Ewangelii Marka znajduje się w części (dot. Mk 16,9-20), której brak w najważniejszych rękopisach (m.in. w tzw. kodeksie watykańskim oraz kodeksie synaickim), której nie znają ani Hieronim - pierwszy znany z imienia tłumacz biblii, patron biblistów, ani Euzebiusz - pierwszy poważny historyk kościelny. Nawet w przypisie do tego fragmentu w Biblii Tysiąclecia ojcowie podają: „Nie można jednak zaprzeczyć, że powiązanie tego fragmentu z kontekstem poprzedzającym jest dość sztuczne, a jego styl odbiega cokolwiek od właściwości literackich całej Ewangelii” (Biblia Tysiąclecia, wyd. III, 1980, s.1178). Czyż nie jest to wystarczający dowód, że fragment o posłaniu uniwersalistycznym Jezusa w ewangelii uważanej dość powszechnie za najstarszą jest późniejszym dopiskiem, że jest nieoryginalny?

Logicznie myśląc, taki sam wniosek należałoby odnieść do posłania drugiego tego rodzaju, z Ewangelii Mateusza. W tym przypadku wniosek ten nasuwa się jeszcze oczywiście: otóż fragment zawierający nakaz nauczania „wszystkich narodów” znajduje się na samym końcu ewangelii i jest połączony z uważanym dość powszechnie za nieautentyczny fragmentem o Trójcy (*nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego*) dopisanym dla potwierdzenia dogmatu o Trójcy Św., nieznanego jeszcze w czasach kiedy pisano ewangelie. „Polecenie to wielokrotnie kwestionowano już od czasów Oświecenia, wszyscy krytycznie nastawieni teologowie uznają je za fałszerstwo. Kręgi kościelne dopisały je do ewangelii, by usprawiedliwić po czasie zarówno praktykę nawracania pogan, jak i praktykę udzielenia chrztu. A także by mieć w Biblii koronne świadectwo prawdziwości dogmatu o Trójcy Świętej” [1]. Profesor Pines z Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie udowodnił, że fragment z Mateusza: „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego” - nie występuje w najstarszych rękopisach sprzed soboru nicejskiego w 325 r., na którym to zaczął się kształtować ów dogmat.

Dla kogoś kto zajmuje się badaniem Biblii, a nie czyta jej wyłącznie jako książki pokrzepiającej religijnie, oczywistym jest więc, iż wyjaśnienia apologetów usiłujące przedstawić omawianą sprzeczność jako pozorną poprzez wskazanie na chronologię — jest fałszywe, bowiem w istocie chodzi o to, że posłania uniwersalistyczne, nastawione na całą ludzkość są dopiskami.

„Relacje rasowe nie były mocnym punktem Jezusa. nie lubił niemożeszowych. Ani razu nie wyciągnął ku nim przyjacielskiej ręki. Ostrzegał swych uczniów by nie zbliżali się do nich (Mt 10,5). Dla ewangelistów, piszących greką dla mówiących greką czytelników, stanowiło to nie lada problem: jak przyciągnąć pogan do Kościoła? Jak im wyjaśnić, że Jezus, który traktował ich źle podczas swego nauczania miał teraz być ich Panem i Zbawcą? Jedynym sposobem było włożenie w Jego usta słów: "Idźcie i nauczajcie wszystkie narody" (Mt 28,19). Jak wykazał Vermes "Nie da się pogodzić Jego ksenofobii z ustanowieniem misji apostołskiej dla narodów" [2]

Dopiero Paweł stworzył Kościół, który miał obejmować również pogan. Wiemy nieco o okolicznościach, jakie w życiu Pawła stały się przyczyną zmiany pierwotnego nauczania o mesjaszu posłanym jedynie do owiec, które poginęły z domu Izraela. Czytamy w Dziejach Apostołów: „Kiedy Sylas i Tymoteusz przyszli z Macedonii, Paweł oddał się wyłącznie nauczaniu i udawał Żydom, że Jezus jest Mesjaszem. A kiedy się sprzeciwiali i bluźnili, otrząsnął swe szaty i powiedział do nich: Krew wasza na waszą głowę, jam nie winien. **Od tej chwili pójdę do pogan.**” (Dz 18, 5n). Żydzi wiedzieli jakiego Mesjasza oczekiwali, więc naturalnie nie uwierzyli w opowieści Pawła, ten więc postanowił zmienić przesłanie Jezusa, aby nie rzucać pereł między wieprze, gdyż postanowił pójść między „wieprze”...

Musiał jednak jakoś wytłumaczyć sytuację Żydów: „Co prawda — gdy chodzi o Ewangelię — są oni [Żydzi] nieprzyjaciółmi (Boga) ze względu na wasze dobro; gdy jednak chodzi o wybranie, są oni — ze względu na praojców — przedmiotem miłości. Bo dary łaski i wezwanie Boże są nieodwołalne. Podobnie jak wy kiedyś byliście nieposłuszni Bogu, teraz zaś z powodu

*ich nieposłuszeństwa dostąpiliście miłosierdzia, tak i oni stali się teraz nieposłuszni z powodu okazanego wam miłosierdzia aby i sami (w czasie obecnym) mogli dostąpić miłosierdzia. Albowiem Bóg poddał wszystkich nieposłuszeństwu, aby wszystkim okazać swe miłosierdzie" (Rzym.11,28-32). Bóg kocha Żydów, lecz zepsuł ich, aby dać szansę innym. Czyż to nie absurd? Czy możemy się tutaj doszukiwać apokatastazy?*

---

Przypisy:

**[1]** K. Deschner, "Chrześcijańskie fałszerstwa w czasach starożytnych - Przykłady interpolacji w Nowym Testamencie", w: Kryminalna Historia Chrześcijaństwa, T.III, Gdynia 2000, s.73. Zobacz też podaną tam na ten temat literaturę.

**[2]** P. de Rosa, *Mitologia chrześcijaństwa. Kryzys wiary chrześcijańskiej*, Kraków 1994, s.98-99.

### **Mariusz Agnosiewicz**

Założyciel, redaktor naczelny i publicysta Racjonalisty, założyciel i prezes Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Kontakt online ([GG](#), [Skype](#))

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)



(Publikacja: 18-05-2002 Ostatnia zmiana: 04-05-2004)

[Oryginał.](#) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,200>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do [redakcja@racjonalista.pl](mailto:redakcja@racjonalista.pl)